

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach	
Fakulta:	
Kód predmetu: ÚGE/GNB/21	Názov predmetu: Geografia náboženstiev
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 14 / 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet ECTS kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na začiatku semestra budú študentom zadané témy referátov charakteru eseje, ku ktorým vypracujú a prednesú prezentáciu. Táto časť tvorí 40 % celkového hodnotenia. V priebehu semestra prebehnú písomné previerky, ktorých výsledky budú tvoriť tiež 40 % hodnotenia. Ďalších 20 % hodnotenia bude odzrkadľovať pripravenosť a aktivitu študenta na cvičeniach, najmä vecné zapájanie sa do diskusií na vopred avizované témy. Na získanie celkového hodnotenia A je potrebné získať vážený priemer troch častí hodnotenia 90 % a viac, na hodnotenie B je to 80 %, na hodnotenie C 70 %, na D 60% a na E 50 %. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z častí hodnotenia dosiahne menej ako 50, resp. nedosiahne úroveň celkového hodnotenia aspoň 50 %. Nevyhnutnou podmienkou udelenia celkového hodnotenia je aktívna účasť na cvičeniach s max. 2 absenciami.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent získa vedomosti o objekte a predmete výskumu geografie náboženstiev, jej hlavných teoretických východiskách a metódach. Študent sa oboznámi s vybranými náboženstvami a nábožensko-filozofickými smermi a ich základnými vlastnosťami, najmä vo vzťahu k ostatným zložkám krajiny a spoločnosti. Študent rozumie základným atribútom náboženstva, pozná priestorové rozšírenie svetových náboženstiev s ohľadom na jeho historický vývoj, súčasnú dynamiku vybraných náboženstiev v rôznych regiónoch sveta i na Slovensku. Zručnosti: Študent je schopný kriticky uvažovať o náboženstvách v príčinných súvislostiach s geopolitickými, demografickými, sociálnymi či ekonomickými javmi. Je schopný samostatne aj v tíme pracovať s tematickými databázami, analyzovať ich a z analýzy vyvodzovať relevantné závery. Kompetencie: Študent je schopný viesť samostatnú i tímovú odbornú prácu v problematike geografie náboženstiev. Výsledky analýz dokáže správne interpretovať a prezentovať, dokáže identifikovať a rozlíšiť korelácie a kauzality geografických javov súvisiacich s náboženstvami. Študent je schopný moderovať odbornú diskusiu na vybrané geografické témy, resp. byť v rámci nej aktívnym a konštruktívne diskutujúcim účastníkom.	
Stručná osnova predmetu: Geografia náboženstiev je jednou z novších vedných disciplín modernej slovenskej (humánnej) geografie. Jej opodstatnenie je však nesporné. V rámci 1. prednášky bude predstavený vývoj geografie náboženstiev vo vzťahu k náboženskej geografii a ďalším príbuzným vedným	

disciplínam. V 2. a 3. prednáške budú vysvetlené základné vlastnosti geografie náboženstiev ako vedy, jej výskumné zameranie a novodobý vývoj a pozícia v slovenskej geografii, diskutovaný bude objekt výskumu - náboženstvo - ako geografický jav, ktorý špecifickým a významným spôsobom interaguje s ďalšími zložkami geografickej sféry. V rámci ďalších prednášok budú rozobraté vybrané náboženstvá a náboženské spoločnosti, ktoré mali alebo majú zásadný vplyv na formovanie spoločnosti, výrazný dosah na krajinu, obyvateľstvo (reprodukcia, štruktúra) a jeho ekonomické aktivity, ako aj na geopolitiku. Pri každom z náboženstiev bude predstavený aj dôraz na priestorovú distribúciu. V rámci 4. prednášky bude takto rozobratý judaizmus, v rámci 5. kresťanstvo všeobecne, 6. pravoslávie, 7. katolicizmus, 8. protestantizmus, v rámci 9. prezentácie islam všeobecne, v 10. s dôrazom na diferenciáciu v zmysle šiitskeho, sunnitskeho islamu a ďalších menších vetiev. V rámci 11. prednášky bude rozobratý hinduizmus a v rámci 12. východoázijské nábožensko-filozofické smery. V rámci 13. prednášky bude predstavený vývoj náboženskej štruktúry obyvateľstva Slovenska vo vzťahu k ďalším štruktúram obyvateľstva a zložkám krajinnej sféry.

Cvičenia: Cieľom cvičení je pomocou nadobudnutých vedomostí rozvíjať zručnosti v oblasti kritického myslenia, argumentácie a prezentačné zručnosti, a s nimi súvisiace kompetencie. Samotné vedomosti budú overené vo forme troch písomných previerok v priebehu semestra. V rámci samostatnej práce doma študenti vypracujú esej na vopred zadanú aktuálnu geografickónáboženskú tému. K eseji pripraví prezentáciu, ktorú v rámci cvičení odprezentujú a spolu s ostatnými študentmi a vyučujúcim budú o téme diskutovať. Prácu s literatúrou a kritické hodnotenie informácií si študenti precvičia pomocou anonymizovaných článkov týkajúcich sa vybranej geografickónáboženskej problematiky zo slovenských i zahraničných médií, ktoré si prečítajú a následne v rámci diskusie budú vyhodnocovať ich relevantnosť.

Odporúčaná literatúra:

PARK, C., 2004: Religion and geography. In Hinnells, J., ed: Routledge Companion to the Study of Religion. Routledge (London), 556 p.

KOREC, P. 2009. Geografia náboženstva. 1. vyd. Bratislava (Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského), učebný text, 89 p.

STUMP, R. W. 2008: The geography of religion: faith, place and space. Lanham (Rowman & Littlefield Publishers), 423 p.

MATLOVIČ, R. 2001. Geografia relígií. Prešov (FHPV PU), 375 p.

BUNČÁK, J. 2001: Religiozita na Slovensku a v európskom rámci. Sociológia, 33, 47 – 70.

IRA, V. 1996: Etnická a religiózna štruktúra obyvateľstva východného Slovenska a percepcia etnických a religióznych napätí. Geografický časopis, 48, 13 – 34.

IŠTOK, R. MATLOVIČ, R. 1993: Vplyv náboženstva na politický systém v politicko-geografickom kontexte. Medzinárodné otázky, 2, 1-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Ladislav Novotný, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.06.2022

Schválil: doc. ThDr. Peter Borza, PhD., doc. PhDr. Beata Gajdošová, PhD., prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc., prof. Mgr. Jaroslav Hofierka, PhD., doc. RNDr. Zuzana Ješková, PhD., prof. RNDr. Stanislav Krajčí, PhD., doc. RNDr. Stanislav Lukáč, PhD., doc. RNDr. Peter Pristaš, CSc., doc. PaedDr. Ingrid Puchalová, PhD., prof. RNDr. Vladimír Zeleňák, DrSc., doc. Mgr. Soňa Šnircová, PhD.